

Avveckling av Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto

November 2025

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Författningsförslag	5
2.1	Förslag till lag om upphävande av lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten	5
2.2	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten	7
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten	8
2.5	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1173) med instruktion för Pensionsmyndigheten	10
2.6	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan	11
2.7	Förslag till förordning om ändring i skatteförfarandeförordningen (2011:1261)	12
2.8	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket	13
2.9	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:1114) med instruktion för Centrala studiestödsnämnden	14
2.10	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap	15
2.11	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2023:461) med instruktion för Utbetalningsmyndigheten	20
2.12	Förslag till förordning om upphävande av förordningen (2023:462) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten	21
2.13	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2023:463) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten	22
2.14	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2023:909) med instruktion för Riksgäldskontoret	24
3	Bakgrund	25
4	Systemet med transaktionskonto avskaffas	26
5	Följdändringar	32
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	35
7	Konsekvensanalys	35
7.1	Konsekvenser för enskilda och företag	35
7.2	Konsekvenser för statliga myndigheter och domstolarna	36

7.3	Effekter för kommuner och regioner	37
7.4	Samhällsekonomiska och andra konsekvenser	37
8	Författningskommentar	37
8.1	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	37
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten	38

1 Sammanfattning

I denna promemoria lämnas förslag om att avveckla Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto. Vidare föreslås ett antal författningsändringar som följer av att systemet avvecklas.

Förslagen ska träda i kraft den 1 januari 2027.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om upphävande av lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs att lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten ska upphöra att gälla vid utgången av 2026.

2.2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 40 kap. 7 d § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

40 kap.

7 d §¹

Sekretess gäller hos
Utbetalningsmyndigheten i dess
verksamhet med att *administrera
systemet med transaktionskonto
och att* förebygga, förhindra och
upptäcka felaktiga utbetalningar
från välfärdssystemen för uppgift
om en enskilds personliga eller
ekonomiska förhållanden

Sekretess gäller hos
Utbetalningsmyndigheten i dess
verksamhet med att förebygga,
förhindra och upptäcka felaktiga
utbetalningar från välfärdssyste-
men för uppgift om en enskilds
personliga eller ekonomiska
förhållanden.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten

dels att 2 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 2 § ska utgå.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

dels att 2 kap. och 4 kap. 2 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 4 kap. 2 § ska utgå,

dels att 1 kap. 2 och 6 §§ och 4 kap. 1 och 4 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Denna lag tillämpas vid behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att *administrera systemet med transaktionskonto och att* förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Bestämmelserna i 6–8, 10 och 11 §§ samt 2–4 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om avlidna.

Denna lag tillämpas vid behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Bestämmelserna i 6–8, 10 och 11 §§ samt 3 och 4 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om avlidna.

6 §

Utbetalningsmyndigheten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att kunna utföra *sina uppgifter* att

1. *administrera ett system med transaktionskonto, och*

2. förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsningar av *ändamålen* i första stycket.

Utbetalningsmyndigheten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att kunna utföra *sin uppgift* att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsningar av *ändamålet* i första stycket.

4 kap.

1 §

Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad

Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad

som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen, dock som längst den tid som följer av 2 och 3 §§.

som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen, dock som längst den tid som följer av 3 §.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 1–3 §§ får behandlas under viss tid eller att sådana uppgifter får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 1 och 3 §§ får behandlas under viss tid eller att sådana uppgifter får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1173) med instruktion för Pensionsmyndigheten

Härigenom föreskrivs att 3 § förordningen (2009:1173) med instruktion för Pensionsmyndigheten ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2025:388

Föreslagen lydelse

3 §

Myndigheten ska säkerställa att dess kostnader för olika försäkringsområden finansieras genom rätt finansieringskälla.

Myndigheten ska, när det gäller ålderspensionssystemet, senast den 15 maj och den 15 november varje år lämna en samlad redogörelse och en begäran om ersättning

– för administrationen av inkomstpension och tilläggs-pension som ska täckas genom uttag från Andra–Fjärde AP-fonderna, och

– för administrationen av premiepension som ska täckas genom avgifter som ska dras från pensionsspararnas premie-pensionskonton.

Redogörelsen enligt andra stycket ska också innefatta de kostnader som Fondtorgsnämnden, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket, Statens servicecenter och Utbetalningsmyndigheten haft för administrationen av ålderspensionssystemet.

Myndigheten ska, när det gäller ålderspensionssystemet, senast den 15 maj och den 15 november varje år lämna en samlad redogörelse och en begäran om ersättning för

administrationen av – inkomstpension och tilläggs-pension som ska täckas genom uttag från Andra–Fjärde AP-fonderna, och

– premiepension som ska täckas genom avgifter som ska dras från pensionsspararnas premie-pensionskonton.

Redogörelsen enligt andra stycket ska också innefatta de kostnader som Fondtorgsnämnden, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket och Statens servicecenter haft för administrationen av ålderspensionssystemet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

2.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan

Härigenom föreskrivs att 5 b § förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan¹ ska upphöra att gälla vid utgången av 2026.

¹ Senaste lydelse av 5 b § 2024:1069.

2.7 Förslag till förordning om ändring i skatteförfarandeförordningen (2011:1261)

Härigenom föreskrivs att 14 kap. 8 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

8 §¹

Belopp som ska betalas tillbaka ska administreras av Utbetalningsmyndigheten enligt förordningen (2023:462) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten. Beloppet ska sättas in på betalningsmottagarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Uppgift om sådant konto inhämtas från betalningsmottagaren eller, med mottagarens tillstånd, från bank eller kreditmarknadsföretag. Skatteverket får besluta om återbetalning på annat sätt om särskilda förhållanden ger anledning till det.

Beslut om sättet för återbetalning får inte överklagas.

Belopp som ska betalas tillbaka ska sättas in på betalningsmottagarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Uppgift om sådant konto inhämtas från betalningsmottagaren eller, med mottagarens tillstånd, från bank eller kreditmarknadsföretag. Skatteverket får besluta om återbetalning på annat sätt om särskilda förhållanden ger anledning till det.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

2.8 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket

Härigenom föreskrivs att 15 b § förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 b §¹

Skatteverket ska samverka med Utbetalningsmyndigheten i syfte att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Skatteverket ska tillsammans med Utbetalningsmyndigheten bestämma vilka uppgifter inom ramen för systemet med transaktionskonto som Skatteverket ska utföra för Utbetalningsmyndighetens räkning.

Skatteverket ska tillsammans med Utbetalningsmyndigheten bestämma vilka it-drifttjänster samt vilket tekniskt och administrativt stöd som Skatteverket ska tillhandahålla för Utbetalningsmyndighetens räkning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

¹ Senaste lydelse 2023:470.

2.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2017:1114) med instruktion för Centrala studiestödsnämnden

Härigenom föreskrivs att 8 a § förordningen (2017:1114) med instruktion för Centrala studiestödsnämnden ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 a §¹

Centrala studiestödsnämnden ska samverka med Utbetalningsmyndigheten i syfte att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Centrala studiestödsnämnden ska tillsammans med Utbetalningsmyndigheten bestämma vilka uppgifter inom ramen för systemet med transaktionskonto som Centrala studiestödsnämnden ska utföra för Utbetalningsmyndighetens räkning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

2.10 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap

Härigenom föreskrivs att bilaga 1 och 2 till förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap ska ha följande lydelse.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

Nuvarande lydelse

Förteckning över beredskapsmyndigheter

Affärsverket svenska kraftnät
Arbetsförmedlingen
Bolagsverket
Boverket
Domstolsverket
E-hälsomyndigheten
Energimarknadsinspektionen
Finansinspektionen
Folkhälsomyndigheten
Försäkringskassan
Kommerskollegium
Kriminalvården
Kustbevakningen
Lantmäteriet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket
Läkemedelsverket
Länsstyrelserna
Migrationsverket
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för psykologiskt försvar
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Naturvårdsverket
Pensionsmyndigheten
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksgäldskontoret
Sjöfartsverket
Skatteverket
Socialstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens jordbruksverk
Statens servicecenter
Statens skolverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Strålsäkerhetsmyndigheten
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhetspolisen
Tillväxtverket
Trafikverket
Transportstyrelsen

Tullverket
Utbetalningsmyndigheten
Åklagarmyndigheten

Föreslagen lydelse

Förteckning över beredskapsmyndigheter

Affärsverket svenska kraftnät
Arbetsförmedlingen
Bolagsverket
Boverket
Domstolsverket
E-hälsomyndigheten
Energimarknadsinspektionen
Finansinspektionen
Folkhälsomyndigheten
Försäkringskassan
Kommerskollegium
Kriminalvården
Kustbevakningen
Lantmäteriet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket
Läkemedelsverket
Länsstyrelserna
Migrationsverket
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för psykologiskt försvar
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Naturvårdsverket
Pensionsmyndigheten
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksgäldskontoret
Sjöfartsverket
Skatteverket
Socialstyrelsen
Statens energimyndighet
Statens jordbruksverk
Statens servicecenter
Statens skolverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Strålsäkerhetsmyndigheten
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhetspolisen
Tillväxtverket
Trafikverket

Transportstyrelsen
Tullverket
Åklagarmyndigheten

*Nuvarande lydelse***Förteckning över beredskapssektorernas indelning**

Beredskapssektor	Sektorsansvarig myndighet	Övriga myndigheter som ingår i beredskapssektorn
Ekonomisk säkerhet	Försäkringskassan	Arbetsförmedlingen Pensionsmyndigheten Riksgäldskontoret Skatteverket Statens servicecenter <i>Utbetalningsmyndigheten</i>
Elektroniska kommunikationer och post	Post- och telestyrelsen	Affärsverket svenska kraftnät Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Trafikverket

*Föreslagen lydelse***Förteckning över beredskapssektorernas indelning**

Beredskapssektor	Sektorsansvarig myndighet	Övriga myndigheter som ingår i beredskapssektorn
Ekonomisk säkerhet	Försäkringskassan	Arbetsförmedlingen Pensionsmyndigheten Riksgäldskontoret Skatteverket Statens servicecenter
Elektroniska kommunikationer och post	Post- och telestyrelsen	Affärsverket svenska kraftnät Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Trafikverket

² Senaste lydelse 2025:742.

2.11 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2023:461) med instruktion för Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2023:461) med instruktion för Utbetalningsmyndigheten

dels att 4, 6 och 7 §§ ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 4 a § ska betecknas 4 §,

dels att 2 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Myndigheten ska

1. göra dataanalyser och urval,

2. genomföra inledande och fördjupade granskningar enligt lagen (2023:455) om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar, *och*

3. *administrera ett system med transaktionskonto enligt lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten.*

Myndigheten ska

1. göra dataanalyser och urval, *och*

2. genomföra inledande och fördjupade granskningar enligt lagen (2023:455) om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

2.12 Förslag till förordning om upphävande av förordningen (2023:462) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs att förordningen (2023:462) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten ska upphöra att gälla vid utgången av 2026.

2.13 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2023:463) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2023:463) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

dels att 6 och 9 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 6 § ska utgå,

dels att 8, 11 och 12 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

I uppgiftssamlingen för dataanalyser och urval får det behandlas uppgifter som omfattas av 3–7 och 11 §§ lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten.

I uppgiftssamlingen får det vidare behandlas uppgifter om

1. en fysisk persons identitet, medborgarskap, uppehållsrätt, bosättning, familjeförhållanden, adress och andra kontaktuppgifter samt uppgifter om ombud,

2. en juridisk persons identitet, säte, ägarförhållanden, firmatecknare och andra företrädare, kontaktpersoner samt kontaktuppgifter,

3. en utbetalning som avser en ekonomisk förmån, *ett ekonomiskt stöd eller en återbetalning av ett överskott på skattekontot* samt uppgifter om enskildas kontouppgifter,

4. företag och andra juridiska personer, företrädare och huvudmän som finns i Bolagsverkets register,

5. skulder hos Kronofogdemyndigheten för företag och andra juridiska personer samt deras företrädare,

6. fastigheter, byggnader och lagfarter från fastighetsregistret, och

7. urvalsträffar samt resultatet av en inledande eller en fördjupad granskning enligt lagen (2023:455) om Utbetalningsmyndighetens granskning av utbetalningar.

I uppgiftssamlingen får det även behandlas en uppgift av liknande slag som anges i första och andra styckena och som är nödvändig för myndighetens dataanalyser och urval.

11 §

Utbetalningsmyndigheten får meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 4 kap. 1–3 §§ lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten får behandlas under viss tid.

Utbetalningsmyndigheten får meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 4 kap. 1 och 3 §§ lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten får behandlas under viss tid.

Utbetalningsmyndigheten får också i ett enskilt fall besluta om sådan behandling som avses i första stycket.

12 §

Riksarkivet får, efter att ha gett Utbetalningsmyndigheten tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 4 kap. 1–3 §§ lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

Riksarkivet får meddela föreskrifter om att handlingar eller uppgifter som ska bevaras för sådana ändamål ska överlämnas till en arkivmyndighet.

Riksarkivet får, efter att ha gett Utbetalningsmyndigheten tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 4 kap. 1 och 3 §§ lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

2.14 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2023:909) med instruktion för Riksgäldskontoret

Härigenom föreskrivs att 28 § förordningen (2023:909) med instruktion för Riksgäldskontoret ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2025:1237

Föreslagen lydelse

28 §

Myndigheten ska samverka med

1. Konjunkturinstitutet och Statskontoret i fråga om myndighetens prognoser över statens lånebehov,

2. behöriga myndigheter och företrädare för system för insättningsgaranti, system för investerarskydd eller andra motsvarande ersättningssystem i andra länder,

3. Boverket, Centrala studiestödsnämnden, Exportkreditnämnden, Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida) och övriga berörda myndigheter vid framtagande av den samlade riskanalysen för rapporten enligt 30 § 2,

4. *Utbetalningsmyndigheten i fråga om betalningar som administreras via systemet med transaktionskonto, och*

5. andra berörda myndigheter vid utvecklandet av hanteringen av statliga garantier och utlåning.

3. Boverket, Centrala studiestödsnämnden, Exportkreditnämnden, Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida) och övriga berörda myndigheter vid framtagande av den samlade riskanalysen för rapporten enligt 30 § 2, *och*

4. andra berörda myndigheter vid utvecklandet av hanteringen av statliga garantier och utlåning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2027.

3 Bakgrund

Utbetalningsmyndigheten inrättades den 1 januari 2024 som ett led i regeringens arbete för att motverka felaktiga utbetalningar och brottslighet riktad mot välfärdssystemen. Myndighetens övergripande uppgift är att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Uppgiften ska genomföras huvudsakligen genom systemövergripande dataanalyser och urval, granskningar samt administration av utbetalningar från vissa myndigheter i ett system med transaktionskonto. Sedan Utbetalningsmyndigheten inrättades har arbete pågått i samverkan med berörda myndigheter för att utveckla systemet med transaktionskonto. Systemet ska vara i full drift senast den 1 januari 2027.

Den 29 januari 2025 lämnade Utbetalningsmyndigheten in en hemställan om undantag för vissa utbetalningar från systemet med transaktionskonto i syfte att undvika utvecklingskostnader för bl.a. anpassning av IT-system för utbetalningar som i ett senare skede kommer att avvecklas (Fi2025/00190).

Regeringen beslutade den 12 juni 2025 kommittédirektiven Anslutning av fler statliga utbetalningar till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (dir. 2025:60). I den särskilda utredarens uppdrag ingår bl.a. att ta ställning till om det med hänsyn till arbetet mot felaktiga utbetalningar och intresset av att åstadkomma robusta och effektiva betalningslösningar i staten finns skäl att ansluta fler statliga utbetalningar till Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto och, i så fall, föreslå vilka. Utredningen, som tagit namnet Utredningen om att motverka felaktiga utbetalningar till företag och civilsamhälle (Fi 2025:06), ska redovisa sitt uppdrag senast den 11 juni 2027.

På grund av att en anslutning av Skatteverkets utbetalningar till systemet med transaktionskonto skulle medföra vissa problem i förhållande till systemet med skattekonto gav Skatteverket och Utbetalningsmyndigheten den 25 mars 2025 gemensamt in promemorian Skatteverket undantas från systemet med transaktionskonto (Fi2025/00773). I promemorian lämnas bl.a. förslag om att Skatteverket inte ska omfattas av systemet med transaktionskonto för utbetalningar från statliga myndigheter, och att återbetalning av ett överskott på skattekontot inte ska administreras via detta system. Promemorian har remissbehandlats och remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2025/00773).

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten gav den 8 augusti 2025 gemensamt in en hemställan om lagändringar som innebär att Utbetalningsmyndigheten inte ska förmedla några utbetalningar i systemet med transaktionskonto (Fi2025/01582). Myndigheterna gav samma dag in en alternativ hemställan om lagändringar för det fall de föreslagna lagändringarna inte genomförs (Fi2025/01583). Lagförslagen i den alternativa hemställan syftar till att lösa vissa identifierade problem avseende bestämmelser om preskription och krav på att utbetalningar till utomlands bosatta ska ske till kreditinstitut med filial i Sverige.

I ett pressmeddelande den 15 oktober 2025 aviserade regeringen en avsikt att ta initiativ till att renodla Utbetalningsmyndighetens verksamhet till kärnuppgiften att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga

utbetalningar och att systemet med transaktionskonto därmed inte ska införas.

Genom en ändring av Utbetalningsmyndighetens regleringsbrev för 2025 gav regeringen den 20 november 2025 myndigheten i uppdrag bl.a. att förbereda avvecklingen av systemet med transaktionskonto, med förbehåll för riksdagens godkännande (Fi2025/02122). Vidare ska Utbetalningsmyndigheten enligt uppdraget vidta nödvändiga åtgärder i syfte att upprätthålla planeringen och utvecklingen av verksamheten dataanalys och granskning.

I denna promemoria behandlas förslag till författningsändringar för att avveckla Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto samt följdändringar i ett antal författningar.

4 Systemet med transaktionskonto avskaffas

Promemorians förslag

Systemet med transaktionskonto ska avskaffas. Lagen om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten och förordningen med samma namn ska därför upphävas.

Skälen för promemorians förslag

Systemet med transaktionskonto enligt gällande rätt

Bestämmelser om Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto och om de utbetalningar som ska ske genom detta system finns i lagen (2023:454) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten (fortsättningsvis benämnd transaktionskontolagen) och den kompletterande förordningen (2023:462) om transaktionskonto vid Utbetalningsmyndigheten (fortsättningsvis benämnd transaktionskontoförordningen). Enligt 2 § transaktionskontolagen ska Utbetalningsmyndigheten administrera ett system med transaktionskonto för utbetalningar från statliga myndigheter. De myndigheter som omfattas av systemet är Arbetsförmedlingen, Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket.

Transaktionskontolagen trädde i kraft den 1 januari 2024. Enligt lagens ikraftträdandebestämmelser ska alla utbetalningar som omfattas av lagen administreras via systemet med transaktionskonto senast den 1 januari 2027. Av 4–8 §§ transaktionskontolagen framgår bl.a. att administrationen innefattar att registrera transaktionskonton för dem som ska ta emot utbetalningar från systemet, registrera belopp som ska betalas ut på transaktionskontona och betala tillgodohavanden på transaktionskontona till ett kreditinstitut. Utbetalningsmyndigheten ska även ansvara för att genomföra utbetalningar som sker på annat sätt än till bankkonto. Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan och Skatteverket har i sina roller som s.k. tekniska leverantörer vissa uppgifter inom ramen för systemet

med transaktionskonto för Utbetalningsmyndighetens räkning. Myndigheterna ska tillsammans med Utbetalningsmyndigheten bestämma vilka dessa uppgifter är. Detta framgår av 5 b § förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan, 8 a § förordningen (2017:1114) med instruktion för Centrala studiestödsnämnden, 15 b § andra stycket förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket och 7 § förordningen (2023:461) med instruktion för Utbetalningsmyndigheten.

Det har beskrivits att det i praktiken ingår i administrationen av transaktionskontosystemet att förmedla beslutade utbetalningar till utbetalande bank, hålla ett register över transaktionskonton och bankkonton samt att tillhandahålla ett gränssnitt som gör det möjligt för enskilda medborgare att registrera bankkonto och få en överblick över sitt saldo och utbetalningar i systemet (se betänkandet Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, SOU 2025:20 s. 132 och 133).

Systemets nyttor har ifrågasatts och sårbarhetsrisker har identifierats

Som nämnts ovan föreslår Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten i en gemensam hemställan att Utbetalningsmyndigheten inte ska förmedla några utbetalningar inom ramen för systemet med transaktionskonto. Myndigheterna föreslår i stället att systemet endast ska innefatta register över kommande och genomförda utbetalningar (s.k. medborgargränssnitt) samt register över enskildas bankkonton (s.k. bankkontoregister). I hemställan anges att myndigheterna har samrått med Arbetsförmedlingen och Skatteverket, som ställer sig bakom förslagen. Samråd har även skett med Centrala studiestödsnämnden som, i väsentliga delar, också ställer sig bakom förslagen.

I hemställan görs bl.a. gällande följande. De delar av systemet som rör register över betalningsuppdrag, information till enskilda och bankkontoregister innebär ett tydligt mervärde på samhällsnivå medan det saknas uppenbara nyttor med att utbetalningar ska förmedlas i systemet. Vidare framgår att systemet inte medför något mervärde i Utbetalningsmyndighetens arbete med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar. På grund av att ansvaret för utbetalningarna genom systemet kommer att delas mellan flera myndigheter är det stor risk för att det kommer att ta längre tid att hantera avvikelser, vilket kommer att innebära försenade utbetalningar för den enskilde. Det kan även begränsa möjligheterna att skyndsamt organisera sig för att betala ut vissa ersättningar, såsom Försäkringskassan gjorde med pandemiförmåner under 2020 och med elstödet under 2023. Vidare medför systemet med transaktionskonto en ökad administration. Arbetet med att bygga upp kapacitet och kompetens för säker utbetalning medför omfattande kostnader under lång tid. Därtill är upphandlingen av gemensamma bankavtal komplicerad och förutsätter en omfattande samordning som involverar flera aktörer: Riksgäldskontoret, banker och flera myndigheter. Om Utbetalningsmyndigheten ska ta över ansvaret för utbetalningarna och dessa ska gå genom ett system med transaktionskonto innebär det en större sårbarhet för yttre påverkan samt ett beroende av en enskild utbetalande myndighet. Genom att alla utbetalningar samlas i ett och samma system skapas en s.k. *single point of failure* som inte finns i dag.

Myndigheterna ser således betydande risker i form av försämrad effektivitet, högre kostnader och ökad sårbarhet. Sammantaget anser myndigheterna att den nuvarande inriktningen på reformarbetet innebär allvarliga risker för försämrad betalformåga, både på kort och lång sikt. Ansvaret för välfärdsutbetalningar bör enligt Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens uppfattning därför inte flyttas till Utbetalningsmyndigheten utan fortsatt hållas samman inom de myndigheter som i dagsläget är utbetalande myndigheter. Myndigheternas bild är att betalsystemet i dag fungerar mycket väl. Ett bibehållande av detta system bidrar, enligt de hemställande myndigheternas uppfattning, ytterst till att statens betalningsformåga och den finansiella stabiliteten i samhället upprätthålls, såväl under normala förhållanden som i kris och krig.

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten har i en alternativ hemställan – för det fall de nämnda lagändringarna inte genomförs – föreslagit ändringar av transaktionskontolagen för att komma till rätta med vissa problem angående utbetalningar till utländska banker och preskription av premiepension.

Vissa åtgärder har vidtagits för att hantera sårbarhetsrisker i systemet

Med anledning av Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens hemställningar inkom Utbetalningsmyndigheten den 12 augusti 2025 med promemorian Behov av förtydligad styrning avseende systemet med transaktionskonto. Av promemorian framgår att Utbetalningsmyndigheten förespråkar att ansvaret för de statliga utbetalningarna bör övergå till Utbetalningsmyndigheten, inte för att det minskar de felaktiga utbetalningarna utan för att det på ett väsentligt sätt bidrar till att minska sårbarheterna för staten som helhet.

Enligt Utbetalningsmyndighetens bedömning finns det visserligen risker med att samla känsliga verksamheter organisatoriskt eller geografiskt men sådana risker uppstår även om flera verksamheter använder samma tekniska plattformar och leverantörskedjor. Utbetalningsmyndigheten anser att lösningen att sprida utbetalningarna på flera myndigheter motverkar risken för att det skapas en s.k. *single point of failure* hos Utbetalningsmyndigheten. Genom att Utbetalningsmyndigheten får ett samlat ansvar för betalningar blir riskerna, enligt Utbetalningsmyndighetens uppfattning, lättare att överblicka, värdera och hantera för staten som helhet. Ett samlat ansvar innebär inte heller att valda lösningar är homogena eller att organisationen inte är robust nog för att klara olyckor och angrepp på de tillgångar som myndigheten förvaltar. Snarare blir det därigenom lättare att överblicka och säkerställa att verksamheten och tekniken är utformad på ett sätt som förhindrar att flera myndigheter förlitar sig på likartade eller samma betalningslösningar.

Vidare konstaterar Utbetalningsmyndigheten att åtgärder för att i händelse av kris och krig, exempelvis flytta it-drift till tredjeland eller styra om till alternativa utbetalningssätt, kan ske mer effektivt om en enda aktör har ansvar för samordning och genomförande jämfört med om flera myndigheter ska försöka vidta liknande åtgärder parallellt med varandra.

Utbetalningsmyndigheten framhåller därtill att utbetalningar kommer att höra till myndighetens kärnverksamhet och att myndigheten därmed

kommer ha både förmåga och incitament att driva förbättring och utveckling för staten som helhet.

Utbetalningsmyndigheten bör inte administrera utbetalningar i ett system med transaktionskonto

Av förarbetena till transaktionskontolagen framgår att systemet med transaktionskonto var tänkt att bl.a. förenkla för enskilda, särskilt privatpersoner, som skulle kunna få en överblick över alla anslutna statliga utbetalningar och endast behöva lämna kontouppgifter till en myndighet. Vidare var tanken att det skulle medföra effektivitetsvinster för staten och en ökad säkerhet att samla utbetalningarna till en utbetalande myndighet. Fördelen ur ett säkerhetsperspektiv skulle vara att känslig information därmed hanteras av färre aktörer och att känsliga uppgifter i betalningsuppdrag blir svårare att identifiera när de blir en del av en större mängd uppgifter i sådana uppdrag (prop. 2022/23:34 s. 32–34 och 45). Genom att samordna information om, och kontroll av, olika utbetalningar gjordes bedömningen att det skulle vara möjligt att i högre grad än tidigare upptäcka både avsiktliga och oavsiktliga felaktigheter (prop. 2022/23:34 s. 27). Meningen var att Utbetalningsmyndigheten skulle kunna använda uppgifter från systemet med transaktionskonto vid utförandet av dataanalyser och urval i sitt arbete med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar (prop. 2022/23:34 s. 44, 91 och 112). Denna koppling mellan myndighetens båda verksamhetsgrenar framgår inte uttryckligen av lagstiftningen. Av 1 kap. 8 § lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten framgår dock att personuppgifter som behandlas för att administrera ett system med transaktionskonto också får behandlas för ett annat ändamål, under förutsättning att uppgifterna inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med de ändamål som uppgifterna samlades in för. Ett sådant ändamål kan t.ex. vara uppgiften att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Lagstiftningen möjliggör således att uppgifter från transaktionskontosystemet används vid utförandet av uppgiften att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar.

Detta väcker frågan i vilken utsträckning Utbetalningsmyndigheten i praktiken har behov av att använda uppgifter från systemet med transaktionskonto vid utförandet av den uppgiften. Uppgiften innebär att Utbetalningsmyndigheten gör dataanalyser av uppgifter om utbetalningar från välfärdssystemen och vissa andra relevanta uppgifter som resulterar i urvalsträffar som myndigheten granskar.

De uppgifter som ligger till grund för dataanalyserna kommer främst från de myndigheter och arbetslöshetskassor, vars utbetalningar omfattas av Utbetalningsmyndighetens dataanalys och granskning. Dessa aktörer är skyldiga att lämna de uppgifter till Utbetalningsmyndigheten som myndigheten behöver för sina dataanalyser och urval enligt 3–7 §§ lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten (fortsättningsvis benämnd uppgiftsskyldighetslagen).

De uppgifter som Utbetalningsmyndigheten behandlar i systemet för transaktionskonto kommer i huvudsak från de myndigheter vars utbetalningar ska administreras via systemet med transaktionskonto. Dessa myndigheter är enligt 2 § uppgiftsskyldighetslagen skyldiga att

lämna de uppgifter till Utbetalningsmyndigheten som den behöver för att administrera systemet. I administrationen inräknas även arbetet med att inrätta systemet (prop. 2024/25:45 s. 8).

Det kan ifrågasättas om uppgifter som myndigheten med stöd av 2 § uppgiftsskyldighetslagen har inhämtat för att inrätta systemet med transaktionskonto behövs i dataanalys- och granskningsverksamheten. Myndigheten har kunnat utföra dataanalyser och granskningar med stöd av de uppgifter som myndigheten får del av enligt 3–7 §§ uppgiftsskyldighetslagen. Vidare är det, som redovisats ovan, inte för att det bidrar till att minska felaktiga utbetalningar som Utbetalningsmyndigheten anser att systemet med transaktionskonto bör införas. Som framgår ovan anser Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten att det inte medför något mervärde i Utbetalningsmyndighetens arbete med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar att utbetalningar ska administreras i systemet. Mot denna bakgrund synes mervärdet av att använda uppgifter från transaktionskontosystemet i arbetet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen vara begränsat.

Systemet med transaktionskonto har, som tidigare nämnts, emellertid inte bara motiverats utifrån syftet att uppgifter från systemet ska kunna användas i Utbetalningsmyndighetens arbete mot felaktiga utbetalningar. Systemet har också ansetts kunna förenkla för enskilda medborgare och åstadkomma effektivitetsvinster för staten samt en ökad säkerhet. Även nyttorna för de enskilda har delvis ifrågasatts. I sin gemensamma hemställan om att undanta Skatteverket från systemet med transaktionskonto gör Skatteverket och Utbetalningsmyndigheten bedömningen att det vore mer fördelaktigt för enskilda och företag om återbetalningar av överskott på skattekontot hanterades via systemet med skattekonto i stället för via systemet med transaktionskonto. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten anser, som tidigare redovisats, att de delar av systemet som rör bankkontoregister och uppgifter om utbetalningar till enskilda visserligen innebär ett tydligt mervärde på samhällsnivå men ser inte några uppenbara nyttor med att utbetalningar ska förmedlas i systemet. Myndigheterna anser att det planerade arbetssättet för att genomföra utbetalningar leder till risk för försämrad effektivitet och ökad sårbarhet.

Regeringen framhöll redan vid införandet av transaktionskontolagen vikten av att utbetalningsverksamheten omfattas av höga säkerhetskrav, samt att it-driften är tillförlitlig, säker och robust. Regeringen konstaterade samtidigt att detta var frågor som Utbetalningsmyndigheten skulle behöva hantera (prop. 2022/23:34 s. 172). Även om det har varit centralt i Utbetalningsmyndighetens utveckling av systemet med transaktionskonto att skapa ett system som är tillförlitligt, säkert och robust anser nu Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten trots detta att det bästa sättet att säkerställa den långsiktiga stabiliteten i välfärdsutbetalningarna är att ansvaret hålls samman inom de myndigheter som i dagsläget är utbetalande myndigheter. Av Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens alternativa hemställan framgår också att myndigheterna anser att de risker i form av försämrad effektivitet, högre kostnader och ökad sårbarhet som ett införande av systemet med transaktionskonto medför skulle kvarstå även vid en anpassning av

reglerna avseende preskription och utbetalning till utomlands bosatta. Mot detta står Utbetalningsmyndighetens uppfattning att systemet med transaktionskonto skulle minska riskerna för staten som helhet avsevärt jämfört med i dag.

Frågor som uppkommit kring systemet har medfört att arbetet med att inrätta systemet med transaktionskonto har avstannat. Av Utbetalningsmyndighetens promemoria den 12 augusti 2025 framgår att det nu inte längre är möjligt att hinna driftsätta systemet den 1 januari 2027.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att uppgifter från systemet med transaktionskonto har begränsad betydelse för Utbetalningsmyndighetens arbete mot felaktiga utbetalningar och att systemets nyttor för enskilda medborgare och företag, i vart fall såvitt gäller återbetalningar från överskott på skattekonto, är mindre än vad som ursprungligen avsetts. Vidare kan det konstateras att Försäkringskassan under 2024 genomförde 67 miljoner utbetalningar om totalt 600 miljarder. Större störningar i utbetalningssystemet skulle således få konsekvenser för hela samhället. De framkomna synpunkterna på systemets sårbarhetsrisker är därför allvarliga. Synpunkterna bedöms dock vara av sådan karaktär och omfattning att de inte kan hanteras inom ramen för den beslutade ordningen. Eftersom statens uppgift att säkra utbetalningarna från välfärdssystemen är central och något som inte får riskeras görs mot den angivna bakgrunden bedömningen att Utbetalningsmyndigheten inte bör administrera utbetalningar i systemet transaktionskonto. Systemet med transaktionskonto bör mot denna bakgrund avvecklas i sin helhet. Transaktionskontolagen och transaktionskontoförordningen bör därför upphävas.

Utbetalningsmyndigheten har en viktig roll att spela

Genom att avveckla systemet med transaktionskonto säkerställs att Utbetalningsmyndigheten kan fokusera på kärnuppgiften att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar, som är en mycket viktig del i regeringens arbete för att motverka de felaktiga utbetalningarna från välfärdssystemen. Arbetet med dataanalys och granskning har gett resultat – myndigheten har hittills upptäckt felaktiga utbetalningar som lett till ca 80 miljoner kronor i återkrav och förhindrade framtida utbetalningar. Det finns en stor potential i att utveckla och bredda myndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet till fler områden. I Regeringskansliet bereds förslag som lämnats av Utredningen om kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20) om att ansluta vissa kommunala bidragsutbetalningar till verksamheten. Som redan nämnts har regeringen också tillsatt Utredningen om att motverka felaktiga utbetalningar till företag och civilsamhälle som har i uppdrag att bl.a. lämna förslag på en utvidgning av Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet till fler områden. Givet att det i utredningens uppdrag också ingår att ta ställning till om det finns skäl att ansluta fler statliga utbetalningar till systemet med transaktionskonto innebär förslagen i denna promemoria att det finns anledning att se över den pågående utredningens uppdrag.

5 Följdändringar

Promemorians förslag

Till följd av att transaktionskontolagen upphävs görs följdändringar i ett antal författningar.

Skälen för promemorians förslag

Till följd av att transaktionskontolagen upphävs behöver ett antal följdändringar i andra lagar och förordningar göras.

Enligt 40 kap. 7 d § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller sekretess hos Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att administrera systemet med transaktionskonto och att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Bestämmelsen bör ändras till att enbart gälla sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden som finns hos Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Enligt 2 § lagen (2023:456) om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten är de myndigheter vars utbetalningar ska administreras via systemet med transaktionskonto enligt transaktionskontolagen skyldiga att lämna de uppgifter till Utbetalningsmyndigheten som den behöver för att administrera systemet med transaktionskonto. Bestämmelsen bör nu tas bort.

I lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten behöver ett antal paragrafer ändras eller upphävas. Lagens tillämpningsområde regleras i 1 kap. 2 § i vilken det av första stycket framgår att lagen tillämpas vid behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att administrera systemet med transaktionskonto och att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Stycket behöver ändras och tillämpningsområdet därmed begränsas till personuppgiftsbehandling i myndighetens verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Av 1 kap. 6 § framgår att uppgiften att administrera ett system med transaktionskonto är ett ändamål för vilket myndigheten får behandla personuppgifter. Paragrafen bör ändras så att Utbetalningsmyndigheten endast får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att kunna utföra uppgiften att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Lagens 2 kap. reglerar transaktionskontoregistret. Enligt 2 kap. 1 § ska det finnas en uppgiftssamling, benämnd transaktionskontoregistret, för att administrera systemet med transaktionskonto. Av 2 kap. 2 § första stycket följer att i transaktionskontoregistret får sådana uppgifter behandlas som behövs för att administrera systemet med transaktionskonto. I 2 kap. 2 § andra stycket finns en upplysning om att regeringen kan meddela föreskrifter om vilka uppgifter som får behandlas i registret. Hela 2 kap. bör nu tas bort. Vidare bör 4 kap. 2 §, som anger hur länge en personuppgift får behandlas i

transaktionskontoregistret, utgå. Eftersom 4 kap. 2 § tas bort bör även hänvisningarna till den paragrafen i 4 kap. 1 och 4 §§ tas bort.

Enligt 3 § första stycket förordningen (2009:1173) med instruktion för Pensionsmyndigheten ska Pensionsmyndigheten säkerställa att dess kostnader för olika försäkringsområden finansieras genom rätt finansieringskälla. Av andra stycket framgår bl.a. att myndigheten, när det gäller ålderspensionssystemet, senast den 15 maj och den 15 november varje år ska lämna en samlad redogörelse och en begäran om ersättning för administrationen av inkomstpension och tilläggspension respektivepremiepension som ska täckas genom uttag från Andra–Fjärde AP-fonderna respektive avgifter som ska dras från pensions-spararnas premiepensionskonton. Denna redogörelse ska, enligt paragrafens tredje stycke, också innefatta de kostnader som vissa myndigheter, däribland Utbetalningsmyndigheten, haft för administrationen av ålderspensionssystemet. Vid en avveckling av systemet med transaktionskonto kommer Utbetalningsmyndigheten inte att ha några kostnader för administrationen av ålderspensionssystemet. Bestämmelsen bör därför ändras så att Utbetalningsmyndigheten inte nämns i paragrafens tredje stycke.

I 5 b § förordningen (2009:1174) med instruktion för Försäkringskassan, 15 b § andra stycket förordningen (2017:154) med instruktion för Skatteverket och 8 a § andra stycket förordningen (2017:1114) med instruktion för Centrala studiestödsnämnden finns bestämmelser om att Centrala studiestödsnämnden, Skatteverket och Försäkringskassan tillsammans med Utbetalningsmyndigheten ska bestämma vilka uppgifter inom ramen för systemet med transaktionskonto som respektive myndighet ska utföra för Utbetalningsmyndighetens räkning. Bestämmelserna innebär att de uppräknade myndigheterna ska sköta vissa uppgifter under Utbetalningsmyndighetens ansvar. Exempelvis ska de myndigheter som i dag ansvarar för att förmedla uppdrag till utbetalande bank att genomföra beslutade utbetalningar även fortsättningsvis göra det. Bestämmelserna infördes i syfte att undvika sårbarheterna i att alla utbetalningar förmedlas av Utbetalningsmyndigheten. Några motsvarande bestämmelser finns inte avseende Arbetsförmedlingen och Pensionsmyndigheten, vilkas utbetalningar sker genom Försäkringskassan. Samtliga dessa bestämmelser i de berörda myndigheternas instruktioner bör nu tas bort.

Enligt 2 § transaktionskontoförordningen ska bl.a. återbetalning av ett överskott på skattekotot administreras via systemet med transaktionskonto. Av 14 kap. 8 § första stycket skatteförfarandeförordningen (2011:1261) framgår att belopp som ska betalas tillbaka ska administreras av Utbetalningsmyndigheten enligt transaktionskontoförordningen och att beloppet ska sättas in på betalningsmottagarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Paragrafen bör ändras så att det framgår att Utbetalningsmyndigheten inte ska administrera belopp som ska betalas tillbaka enligt transaktionskontoförordningen. Ändringen innebär att paragrafen återfår sin ursprungliga lydelse i denna del, dvs. att den endast anger att belopp som ska betalas tillbaka ska sättas in på betalningsmottagarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Genom ändringen kommer återbetalningar

av överskott från skattekontot således alljämt att administreras av Skatteverket.

I bilaga 1 till förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap förtecknas Utbetalningsmyndigheten som en beredskapsmyndighet. Funktionen som beredskapsmyndighet har motiverats av myndighetens ansvar för att administrera utbetalningar i systemet med transaktionskonto. En avveckling av systemet med transaktionskonto innebär att det skälet inte längre är aktuellt. Utbetalningsmyndigheten bör därför inte längre vara en beredskapsmyndighet. Bilagan bör därför ändras så att Utbetalningsmyndigheten i fortsättningen inte ska förtecknas som en beredskapsmyndighet. Vidare bör en ändring göras i bilaga 2 till förordningen som innebär att Utbetalningsmyndigheten inte längre ska förtecknas som en myndighet som tillhörande beredskapssektorn Ekonomisk säkerhet.

I förordningen (2023:461) med instruktion för Utbetalningsmyndigheten finns flera bestämmelser om systemet med transaktionskonto. Enligt 2 § 3 och 4 § ska Utbetalningsmyndigheten administrera ett system med transaktionskonto respektive vara beredskapsmyndighet enligt förordningen om statliga myndigheters beredskap. Båda bestämmelserna bör till följd av vad som angetts ovan utgå. Vidare ska Utbetalningsmyndigheten enligt 6 § samverka med Riksgäldskontoret i fråga om betalningar som administreras via systemet med transaktionskonto. I 7 § föreskrivs att Utbetalningsmyndigheten tillsammans med Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan respektive Skatteverket ska bestämma vilka uppgifter inom ramen för systemet med transaktionskonto som de myndigheterna ska utföra för Utbetalningsmyndighetens räkning. Samtliga dessa bestämmelser i förordningen med instruktion för Utbetalningsmyndigheten bör tas bort.

I 6 § förordningen (2023:463) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten finns en upplysning om vissa bestämmelser i transaktionskontoförordningen. I 9 § förordningen om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten regleras förutsättningar för fortsatt behandling i transaktionskontoregistret av personuppgifter som behandlas vid Centrala studiestödsnämndens utbetalning av studielån. Såväl 6 som 9 §§ bör upphävas. I 8 § samma förordning anges det vilka uppgifter som får behandlas i Utbetalningsmyndighetens uppgiftssamling för dataanalyser och urval. 8 § andra stycket 3 bör ändras så att det inte längre ska vara tillåtet att i uppgiftssamlingen behandla uppgifter om en utbetalning som avser en återbetalning av ett överskott på skattekontot. I 11 och 12 §§ finns hänvisningar till personuppgifter som avses i 4 kap. 1–3 §§ lagen om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten. Eftersom 4 kap. 2 § nämnda lag nu upphävs bör 11 och 12 §§ ändras så att hänvisningarna görs enbart till 4 kap. 1 och 3 §§ i lagen.

Vidare anges i 28 § förordningen (2023:909) med instruktion för Riksgäldskontoret att myndigheten ska samverka med Utbetalningsmyndigheten i fråga om betalningar som administreras via systemet med transaktionskonto. Även denna bestämmelse behöver tas bort.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag

Författningsförlagen ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Äldre bestämmelser om sekretess ska gälla för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet.

Skälen för promemorians förslag

De föreslagna lag- och förordningsändringarna syftar till att avskaffa Utbetalningsmyndighetens system med transaktionskonto. Eftersom utbetalningar från de myndigheter som anges i transaktionskontolagen enligt lagens ikraftträdandebestämmelser ska administreras via systemet senast den 1 januari 2027 bör de föreslagna lag- och förordningsändringarna träda i kraft så snart som möjligt, dock senast vid det datumet. Den tidigaste tidpunkt som de föreslagna ändringarna kan träda i kraft bedöms vara den 1 januari 2027.

När det gäller ändringen i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) behövs övergångsbestämmelser för att säkerställa att sekretessen även i fortsättningen gäller för uppgifter som har lämnats till Utbetalningsmyndigheten före ikraftträdandet för att myndigheten ska kunna administrera systemet med transaktionskonto. I fråga om övriga lagändringar bedöms att det inte är nödvändigt med några särskilda övergångsbestämmelser.

7 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms stå i proportion till det aktuella lagstiftningsärendet och med utgångspunkt i relevanta delar av 7 § förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Redogörelser enligt kraven i 6 § samma förordning återfinns i avsnitt 4 i den omfattning som bedöms lämpligt.

7.1 Konsekvenser för enskilda och företag

Systemet med transaktionskonto har ännu inte tagits i bruk. De nu föreslagna författningsändringarna som innebär att systemet ska avskaffas får därmed inga faktiska konsekvenser för de enskilda medborgarna. Samma slutsats gäller för företag. Dock innebär ändringarna att eventuella fördelar för de enskilda som systemet skulle kunna medföra nu uteblir.

7.2 Konsekvenser för statliga myndigheter och domstolarna

Utbetalningsmyndigheten inledde en utveckling av it-system för systemet med transaktionskonto under 2024. En avveckling innebär att det arbetet inte kommer till nytta. Samtidigt innebär förslaget att avveckla systemet att kvarvarande omfattande investeringskostnader och årliga kostnader för drift av transaktionskontot inte kommer att uppstå. Den planerade utvecklingskostnaden för systemet med transaktionskonto är totalt 255 miljoner kronor fram till den 31 december 2026. Kostnaderna för det utvecklingsarbete som redan genomförts beräknas uppgå till ca 110 miljoner kronor. Förslaget innebär att resterande investeringskostnader om 145 miljoner kronor inte uppstår. De beräknade årliga kostnaderna för drift av systemet om ca 25 miljoner kronor kommer inte heller att uppstå. Vidare kommer Utbetalningsmyndighetens kostnader för att vara beredskapsmyndighet att upphöra.

I systemet med transaktionskonto är Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan och Skatteverket tekniska leverantörer och ska tillsammans med Utbetalningsmyndigheten bestämma vilka uppgifter inom ramen för systemet med transaktionskonto som myndigheterna ska utföra för Utbetalningsmyndighetens räkning. De förberedelser som Försäkringskassan och Skatteverket har hunnit vidta hittills bedöms ha medfört marginella kostnader, som har hanterats inom befintliga ekonomiska ramar. Förslagets konsekvenser blir därmed i huvudsak att investeringskostnader inte kommer att uppstå. Eventuella kostnader som ändå uppstår för myndigheterna med anledning av förslagen i promemorian bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten framhåller dock att införandet av transaktionskontosystemet innebär en ökad administration som skapar omotiverade kostnader ur ett samhällsperspektiv. Avvecklingen av systemet innebär att dessa kostnader kan undvikas. Skatteverket arbetar sedan en tid tillbaka med att modernisera it-systemen för likvidhantering inkl. nytt skattekontosystem. Avvecklingen av transaktionskontot innebär att merkostnader för att anpassa både befintligt system för skattekontot och det nya systemet för likvidhantering undviks.

En avveckling av systemet får till följd att de myndigheter vars utbetalningar enligt gällande bestämmelser ska anslutas till systemet även fortsättningsvis behöver förmedla uppdrag till bank att göra beslutade utbetalningar till mottagarna. I budgetpropositionen för 2025 föreslog regeringen att medel skulle föras från Skatteverket, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Centrala studiestödsnämnden till Utbetalningsmyndigheten fr.o.m. 2027 för kostnader för bankavgifter och avgifter till tekniska leverantörer (prop. 2024/25:1 utg.omr. 2, avsnitt 8.6.1). Utbetalningsmyndighetens anslag beräknas öka med 133 miljoner kronor fr.o.m. 2027 med anledning av förslaget. Avvecklingen av transaktionskontosystemet innebär att Utbetalningsmyndigheten inte längre kommer att ansvara för att betala bankavgifter och avgifter till tekniska leverantörer. Det kan finnas anledning för regeringen att återkomma till detta under 2026.

Att systemet med transaktionskonto avvecklas bedöms inte påverka Utbetalningsmyndighetens möjlighet att genomföra uppgiften att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen. Därmed påverkas inte heller de myndigheter och arbetslöshetskassor vars utbetalningar omfattas av Utbetalningsmyndighetens dataanalys- och granskningsverksamhet. Några följd effekter avseende åtgärder som vidtas till följd av Utbetalningsmyndighetens underrättelser om felaktiga utbetalningar, såsom återkrav eller brottsanmälningar och åtal, kan därmed inte förutses.

Förslagen bedöms inte få några konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Sammantaget bedöms myndigheternas kostnader för att avveckla systemet bli mindre än de kostnader som myndigheterna skulle ha haft vid ett införande av systemet med transaktionskonto.

7.3 Effekter för kommuner och regioner

Systemet med transaktionskonto omfattar enligt gällande bestämmelser inte kommuner och regioner. En avveckling av systemet påverkar således inte kommunerna och regionerna.

7.4 Samhällsekonomiska och andra konsekvenser

Förslagen bedöms inte få några konsekvenser för Utbetalningsmyndighetens arbete mot felaktiga utbetalningar. Framför allt förväntas avvecklingen av systemet med transaktionskonto att minska de sårbarheter som kan uppstå när betydande utbetalningssystem ska samlas vid en enskild myndighet. Samtidigt innebär en avveckling av systemet med transaktionskonto också att förväntade nyttor av en samlad hantering av statliga utbetalningar från välfärdssystemen i form av effektivitetsvinster för staten uteblir.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

40 kap.

7 d § Sekretess gäller hos Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen reglerar sekretess vid Utbetalningsmyndigheten.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att Utbetalningsmyndigheten inte ska administrera ett system med transaktionskonto och innebär att bestämmelsen om sekretess hos Utbetalningsmyndigheten endast gäller i dess verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.
2. Äldre bestämmelser gäller för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet.

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft.

Punkt 2 innebär att äldre bestämmelser gäller för uppgifter som har lämnats till Utbetalningsmyndigheten före ikraftträdandet för att myndigheten ska kunna administrera systemet med transaktionskonto.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2023:457) om behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten

1 kap.

2 § Denna lag tillämpas vid behandlingen av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten i dess verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Bestämmelserna i 6–8, 10 och 11 §§ samt 3 och 4 kap. gäller även vid behandling av uppgifter om avlidna.

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att Utbetalningsmyndigheten inte ska ha till uppgift att administrera ett system med transaktionskonto och innebär därmed att tillämpningsområdet för lagen begränsas till Utbetalningsmyndighetens personuppgiftsbehandling i dess verksamhet med att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Ändringen i *tredje stycket* är en följd av att 2 kap., som reglerar transaktionskontoregistret, upphör att gälla.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

6 § Utbetalningsmyndigheten får behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att kunna utföra *sin uppgift* att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om begränsningar av *ändamålet* i första stycket.

I paragrafen anges de primära ändamålen för myndighetens behandling av personuppgifter.

Ändringen i *första stycket* är en följd av att Utbetalningsmyndigheten inte ska ha till uppgift att administrera ett system med transaktionskonto och innebär därmed att myndigheten inte längre får behandla personuppgifter för det ändamålet. Övriga ändringar är lagtekniska.

Ändringen i *andra stycket* följer av att ändringen i första stycket innebär att det i paragrafen endast finns kvar ett ändamål för behandling.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

4 kap.

1 § Personuppgifter får inte behandlas under längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med behandlingen, dock som längst den tid som följer av 3 §.

Paragrafen innehåller en huvudregel om längsta tid för behandling av personuppgifter vid Utbetalningsmyndigheten.

Ändringen är en följd av att 2 § som innehåller en särskild bestämmelse om tidsfrist för behandling av personuppgifter som behandlas i transaktionskontoregistret utgår. Nuvarande hänvisning till 2 § tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 5.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om att personuppgifter som avses i 1 och 3 §§ får behandlas under viss tid eller att sådana uppgifter får fortsätta att behandlas för arkivändamål av allmänt intresse, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål.

Paragrafen innehåller en upplysningsbestämmelse om rätten att meddela föreskrifter.

Ändringen är en följd av att 2 § som innehåller en särskild bestämmelse om tidsfrist för behandling av personuppgifter som behandlas i transaktionskontoregistret utgår. Nuvarande hänvisning till 2 § tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 5.